

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.
Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”

Megjelenik minden vasárnap.
Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

Siralmas állapotok az Emke algyógyi földmivesiskolájánál

„Kún Kocsárd, ha tudná, mit csináltak páratlan hagyományával, megfordulna a sírjában”, — mondotta egy algyógyi magyar testvérünk, mikor — nemrégiben — nagy fáradtsággal bandukoltunk fel a legigazibb székely sziklasírjához, megnézni és ellenőrizni, hogy vandál kezek nem bontották-e újra ki — a forradalom óta éppen harmadszor befalazott — sziklaüreget, hogy a fosztogatás barbár szenvedélyével szerteszórják szent csontjait a magyar áldozatkészség örökre áldott halhatatlanjának.

Ez alkalommal nem kellett összegyűjtenünk a drága porrészeket, mert a vasajtó helyére csinált befalazáson csak „kísérleti nyomokat” láttunk. Igaz ugyan, hogy a sziklasírból kidobált babérkoszorúk és ékes feliratu szallagok roncsalékaira kellett tapodnunk a legéberebb elővigyázatosság mellett is, de vigasztalt az a tudat, hogy legalább Kún Kocsárd áldott porrészeit nem érintette, uti sárral beszennyezett, lábunk tudatosan.

Ugy ballagtunk felfelé a törvénytelenül elrekvirált gyümölcsöskert bozótta, tövissel felvert, serpentin útain, mint akik közvetlen tapasztalat után kénytelenek voltunk meggyőződni arról a döbbenetes valóságról, hogy Batu khán pusztításai megismétiődhetnek a mi, civilizáltak nevezett századunkban is. Ha saját szememmel nem láttam volna, hogy a brutális lelketlenség minő iszonytató rombolásra képes és milyen minősíthetetlen erkölcsi felelősségérzet nélkül tud ma is felbecsülhetlen kulturájakat és értékeket megsemmisíteni: nem hittem volna el pusztá szóbeszédre senkinek sem az algyógyi pusztítást és ruinaságot.

Erdély leggyönyörűbb Eldorádója, az Emke páratlan szépségű földmives iskolája teljesen tönkre van téve. A gyász és borzadály tanyája lett Kún Kocsárd gróf gyönyörű laka, hol ma-holnap, ha gátat nem vetnek a destruáló lelkiismeretlenségnek, csak a baglyok és denevérek vehetnek szállást maguknak.

Nem részletezem a pusztulás tényeinek felsorolását, — ezt máshol mondom el tárgyilagosan — itt csak azt emelem ki, hogy az egykori modern gazdasági felszerelés, úgy el van herdálva, hogy ma holnap még vasjárompálcát is csak az intézeti Muzéumban lehet találni, ha ugyan onnan is el nem emelik, a hirmondónak megha-

gyott s üveg alá helyezett, vasjárompálcákat. Mert — sajnos — még a Muzéum is ebek harmincadjára jutott s legdrágább értékei, élükön az arany stufokkal elkallódtak — 19. óta Az Emke a négyszögű várkastély egyik bástyáját, Kún Kocsárd ereklye muzeumává alakította át, hol a nagy magyar hazafi értékes antikitásait és ereklyéit gyűjtötte egybe. Ma az ereklye muzeumban nincs pókhálón és piszkon kívül semmi és lába kelt minden reliquiának, felbecsülhetetlen értékű butornak és ereklyének. Próféta nem vagyok, de ha ezt, az egykoron gyönyörűen kirenovált, ereklye muzeumi bástya-részletet, hamarosan ki nem tatarozzák, befog omlani egy fél év alatt a tetőzet s 1930-ra egy romantikus romladákká fog összedülni az egész bástya épület.

Az embernek megáll az esze, hogy más tulajdonát és pedig közcélokat, kulturát szolgáló, elidegeníthetetlen, alapítványi tulajdonát, hogy lehet, a magántulajdon szentségét erősen kihangsúlyozó, jogállamban csak úgy, uk-muk-fuk, elsánszírozni, megsemmisíteni? Hát el tudja nézni a román állam illetékes felelős kormányzó közege, hogy Algyógyon még a rögnek is lába keljen és szép csendes tempóban, kisebb és nagyobb részletekben, minden a zsebrákok zsebeibe vándoroljon?! Hát soha eszébe nem jutott a román kormányzóknak, hogy számon kérjék a hűtlen sáfárokat? Hogy megkérdezzék pl. mi lett a híres ötös fogattal, a gyönyörű Nónius lovakkal, hintókkal? Rebesgetik Algyógyon, hogy az ötös fogat, hintóstul-lovastul kocsisostul együtt egy volt prefekthez sánszírozódott s egy másik két fogatos hintón meg ma is egy magasrangu állami közfunkcionárius kucsírozik! Hát lehetséges-e, hogy ilyen szemérmetlen módon folyjon itt az „eltulajdonítás”?

Az egykor Erdélyszerte híres, ezer számra menő gyönyörű faj — állatállomány, ma egy pár számra, girhes ökörré, néhány — faraói álmokban emlegetett — sovány gacsos tehénre és egy liliputi nyájacskára menő juhra redukálódott, holott a jelenlegi román földmivesiskola az összes élő leltárát teljes egészében gondozásába vette át az Emke iskolának. A híres disznókonda is már csak a multak emléke. Egy pár girhes mangalica hizik (azaz hogy szeretne hizni) a konviktusi süttőde mellé eszkabált disznóól felében, olyan gabonán, melyet a földmivesiskola hétről-hétre hitelbe vásárolgat össze, mert az intenzív több-

termelést tanító gazdasági intézet még 6 hónapra való gabonát sem tud termelni.

Nemcsak ez a gabonátlan száalmas vergődés és tengődés mutatja az egész új rendszer stereotyp keresztmetszetét, de ez a hizlalda nyújtja a leggyebsürített kritikán aluliságát is az egész pusztító és romboló érának mert döbbenettel vertek gyökeret lábaim, mikor azt kellett látnom, hogy a süttőde elébefolydogáló disznótrágyalé, egyenesen a 48-ban meggyilkolt algyógyi magyarok elhanyagolt emlék oszlopa felé csordogál!

Oh, aludj ki emlékezetnek lobogó lángja! De menjünk e penetráns bűzből!

Ha valaki Gyógyra rándul, ajánlom: nézze meg a virágházat. Szamosfalva és Koslárd mellett lehet látni csak ilyen állapotban, összeégett és szertelapult vasuti kocsi vázakat. Az egész virágházban nincs egyetlen ablak üvegtábla még a vasvázak és vasrámák is össze vannak horpasztva, görbitve. Ez a virágház soha helyre nem állítható, mert ruináltsága egyenesen tökéletes. Még kitatarozhatók az istálló épületek, de a csűrök, fészerek napjai már meg vannak számlálva, — ott már átvette az idő vasfoga a maga szuverén uralmát s emberi erő és akarat már csak a végső simításokat van hivatva megadni a földdel egyenlővé váló pusztulási folyamatnak.

A székely agrikultúra erdélyi Erfurtját nagyszerűen elintézték. A csiki magánjavak kisajátítása után, az algyógyi romok bizonyítják a legbeszédesebben, hogy az erdélyi magyarság anyagi rombadöntése is nagyszerűen van kiterelve és részben végre is hajtv.

Mert, aki sáfárságra veszen át javaikat és kincseket, annak számadolnia kell, hogy mit csinált a reábizottakkal!

Hisszük, hogy az Emke is megfogja kérdeni 1930-ban a román kormánytól hogy hol vannak az elherdált kincsek és értékek.

Gergely Ferenc.

— **Közgazdasági értesítés.** A beállott szép idő miatt gazdáink a munkával rendkívül el vannak foglalva s nem érnek rá gabonát piacra hozni, csak kis mennyiségekben s így a piacra kerülő mennyiségek nagyon jó áron találhatnak vevőkre. Fizettek búzáért 230—240 leut, tengeriért 190 leut nagyvécánként. Krumpli 50 leu litervékaja.

A városházáról.

A városi tanács állandó választmánya intézkedései közül kiemeljük a következőket, melyek szélesebb körű érdeklődésre tarthatnak számot.

A mezei kártételek megbecslése már régebben meghonosodott és a mezei kihágásokról szóló magyar törvény rendelkezéseivel nem ellenkező eljárás szerint elsőfokon a mezőőr, illetve a határfelügyelő hatáskörébe tartozott. Az állandó választmány most azt a rendet hozta be, hogy a kártétel a polgármesternél jelentendő be, a polgármester pedig kiküldi azt a városi alkalmazottat, aki a kárt megbecsüli. Ennek felszámítható díjai nem haladhatják meg a 60 leut, ha a kártétel helye a vasut vonalon innen s a 100 leut, ha a vasuton túl van.

Hogy a már megbotránkoztatón elhanyagolt utcák állapotán legalább némi javítási szándék tűnjék fel, intézkedett az állandó választmány, hogy a főbb utcákon a gyalogjárók vízlevezető folyókáinak fedőlapjai rendezhetőzassanak, valamint hogy ugyanezen utcák aszfalt gyalogjárói is kiigazítottassanak.

A villamosvilágításra szolgáltatott áram díjaiból meglehetősen összeg van hátralékban a fogyasztóknál. Az állandó választmány elrendelte, hogyha záros határidő alatt ezek a hátralékok közvetlen a villamosmű pénztárába be nem fizettetnek, az érdekelt lakások azonnal kikapcsoltassanak, a hátralékosok pedig pereltessenek.

Megállapította az állandó választmány a Nája-havasra nyári legelőre felhajtandó marhákért fizetendő díjakat és pedig fejenként 100 leuban. Ha a felhajtott marháért a városi határra a legeltetési díj már ki van fizetve, a havasi legeltetés díja csupán 50 leu fejenként.

Még a régi tanács új díjszabást csinált a kéményseprők részére, azonban ezt a lakosságból néhányan tulságos magasnak találva megfélembesték, minélfogva a határozat máig se emelkedett jogerőre. Az állandó választmány figyelmezteti tehát a lakosságot, hogy a régi tarifa érvényes ma is. Lapunk olvasóinak tájékoztatása végett ideiktatjuk az érvényes tarifát. Egy kéményért földszintes vagy egyemeletes házban 6 leu, két emeletes házban 10 leu, új kémény legolyózása 10 leu, kéményvetés földszintes házban 15 leu, egy emeletes házban 18 leu, kétemeletes házban 20 leu, Takaréktűzhely egy sütővel 6 leu, két sütővel 8 leu, vaskályha csövekkel 6 leu, konyha-kemence csövekkel 8 leu, szállodák, vendéglők és intézetek kéményei 16 leu.

Lélektükör.

A poéták azt állítják, hogy a szem a lélek tükré. Azt állítják, hogy az emberi szempárból olvasni lehet, akár egy nyitott könyvből, következtetni az illető lelkiállapotára és sok minden kunstklikit lehet. Poéta fogás, frázis, firkáncszabadalom: mondják a Tamások. Már pedig nincs igazuk a hitetleneknek. Igaz ugyan, hogy egyedül, csak egy emberi szempárból sokat következtetni nem lehet, de hát a poéták nem így értették. Ha például nemcsak a nemre, hanem a koponya formájára, az arckifejezésre, a testtartásra, járásra, gesztikulációra van figyelemmel az ember, akkor tényleg lehet következtetni az illető lelkiállapotára és sok mindenre. Hallottam egy németországi orvosról, aki a páciens szemei szivárványhártyájának (Iris) konfigurációjából tudta megállapítani a diagnózist. Ismertem egy gyógyszerészt, aki az emberi szem pupilláiból megtudta mondani, hogy valakinek

vérbaja van-e vagy sem, az arckifejezésből megtudta mondani, hogy valakinek van-e rákja avagy van-e hajlama erre az irtózatossá pusztító betegségre.

Jókai „Lélekidomárjának“ hőse nem volt egy mesebeli Serlok Holmes, hanem tényleg létező pszichiáter, kinek rendkívüli tehetsége abban nyilvánult, hogy éles megfigyelő képessége, párosulva a logikával, főleg a bűnöző és bűnös embereknek szemvillanásából tudott következtetni, sőt még gondolatot is kiolvasni. És, ha erősen utána jár az ember s hozzá éles megfigyelő tehetsége van, akkor nem nehéz az emberek lélektükréből, a szemből, arcából olvasni. Figyeljék meg kérem, a vasárnap délelőtti korzón, fiatal hölgyeinket, ha egy-egy uj ruhában találkoznak egymással. A legkomolyabb arckifejezéssel üdvözlök egymást, de szemük villanása elárulja a „no-né, milyen izléstelen“-t.

Dicsérjenek meg valakit érdemén felül s figyeljék meg, mint ragyog fel az illetőnek a szeme. Figyeljenek meg bármely idegen férfit. Ha céltalanul sétálni látják, cipőinek mindkét sarka ferdére van lépve, a kalap erősen a szemekre van huzva, szemei folyton nyugtalanul jobbra-balra szaladnak, arckifejezése erőltetett nyugodtságot árul el, ha még lakkcipőben és elegáns ruhában jár is, a nyersét, a durvát, a sunyit sem lakkcipővel, sem elegáns, vasalt ruhával, semmivel eltakarni nem lehet. Képzeljünk az egész emberhez egy erősen előrefeszített álkapcsot és tudni fogjuk róla, hogy detektív.

Egyszer a bécsi Kerntnerstraszé szegletén levő kávéház „fensztergukkerben“ ültem és nézegettem a szép, szebb, még szebb hölgyeket és a buta, butább legpalibb urakat, hatvantól lefelé, hogy kergetőznek, persze csak sétálva az ottani korzón. A valódi urihölgyet azoktól, a bizonyos pillangóktól, megkülönböztetni nagyon nehéz. Azaz úgy elnézve nehéz. De egy igazi uriember megérzi a különbséget. Azt definiálni, megmagyarázni nem lehet, valahogy ösztönszerűleg érzi meg az ember, hogy ez valódi dáma, amaz csak félig, a harmadik egészen félvilági, noha mind a három fajta a legizlésesebben viselkedik. De a szemek, a szemek, az árulók. Mert bármily közömbösen siklik el az a szempár egy szembe jövő embertársán, egy szemvillanás mégis elárulja az ember gondolatát. Mert, hogy valaki ezt, vagy amazt megnézte és amellet semmit se gondoljon az egy pszichológiai lehetetlenség, pláne a hölgyeknél, de nem kevésbé a férfiaknál is. Próbára tettem a hölgyeket. (Most már elmondhatom, hiszen régen volt, talán igaz sem volt.) Ülök tehát a kávéház nagy ablakában és figyelem erősen a hölgyeket. Riktig, jön szembe velem egy hölgy, legfinomabb legizlésesebb ruhában, egy szépség, mely után méltán fordult meg mindenki, nő, férfi egyaránt a Kerntnerstraszén. Hajdanában amikor a szivarokat dohányból és nem lencsövetből készítették, a portórikó szivar fadobozának belső fedelén láttam hasonló, eszményi szép képeket. Oly helyt ültem, hogy akarva, nem akarva, minden arra menő meg kellett lásson. Ez a gyönyörű, szép hölgy is megnézett. Ez volt ám a pillantás. Azt gondoltam, a felém lövelő szemsugarak hatása alatt, menten elolvadok. Valahogy én is visszalöttem pillantásaimat önagysága szeme közé és ime a drága szépség úgy keresztül nézett rajtam, mintha ott sem voltam volna. Jéggé dermedve csücsültem hátrább úgy elszégyeltem magam, mint egy ötödik gimnazista kölyök.

De kárpótolva lettem. A következő hölgy oly szendén jött, mint egy Madonna. Már előre

fáztam, hogy fog ez rajtam keresztül nézni. Ugy is volt. Mintha levegő lettem volna úgy nézett rajtam keresztül. De arcának egy kicsiny kis izomrándulása elárulta, hogy mégis észrevett. Nosza kalap, bot, fizetni és rohantam utána. Öt perc múlva tudtam az egész élettörténetét, valahonnan Budweisból került Bécsbe, Hitzingerhauptstrassé numérol X. II. emelet 5 ajtó alatt lakik, délután négykor az Operakávéházban lesz stb.

Mondanom sem kell, hogy én délután négykor egy érdekes növénybiológiai problémán dolgoztam és csak most, hogy e sorokat írom jutott eszembe, hogy nekem akkor az Operakávéházba kellett volna mennem.

Igaz tehát, hogy a szem a lélek tükré. De nemcsak az embereknél, hanem bizony az állatoknál is. Különösképpen áll ez a kutyákra. Milyen okosan tud nézni egy farkaskutya stb. Még a madarak, békák szeme járásából is lehet következtetni. Kivételt csak a macska képez. Annak a lélek tükré hátul van, azaz jobban mondva a macska a farkával gondolkodik. Tessék csak megfigyelni, ha egy macska valamit figyel, oly mozdulatlanul áll, mint a cövek, szemei mereven néznek a figyelt tárgyra, de amikor a farka végével egyet csavál, minden esetre, egy tett következik. Tehát gondol egyet, mintegy jóváhagyólag legyint a farkával és migindul gondolatát inpraxi megvalósítani.

Hihetetlen önfegyelmzett és magán uralkodni tudó legyen valaki, akinek fizimiskájából ne lehetne következtetni. ALPHA.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

B. lapjuk már nem egyszer tette szóvá az állomásra vezető országút vizmosta részének veszélyességét. Mindmáig azonban ezen a szakaszon semminemű javítás nem történt. Eddig legalább egy primitív kerítés figyelmeztette az arra haladókat az óvatosságra, de a nehéz és hosszú tél folyamán azonban a fát ellophatták, mert most — pláne este — csak akkor veszi észre a gyanutlan gyalogló, vagy autó és kocsis, hogy e hely a „pokol tornácá“, mikor lelke már utban van egy másik sárgolyó felé.

Löwy Samu bérkocsis-tulajdonosnak és utasainak egy zivatáros sötét éjszakán csak azzal volt szerencsésük, mikor ide befordultak, hogy mentek s nem jöttek az állomásról, mert a vizmosta utrésznek itt van a több méteres lefelé szakadásban egy kis megálló helye, hol az egymás hátán fekvő lovak, kocsis és utasok különösebb baj nélkül fennakadtak. Szerencsére, hogy a villámok oly sűrűn cikáztak, hogy a vak sötétben mégis csak kikapaszzkodhattak.

Nem tudom, a városnak vagy az államnak hatáskörébe tartozik-e az országút eme részének gondozása, de egy kétségtelen: Vétkes könnyelműség és semmivel sem menthető mulasztás terheli az arra illetékeseket. Hol van az utmester, hol van a rengeteg utadó, ha ily eminens hibák sem javíthatnak ki s éveken keresztül veszélyeztetik az arra haladók testi épségét.

Egy utadót ázító polgár.

— A szászvárosi állami anyakönyvi hivatal házassághirdető tábláján a következő házasulandók vannak hirdelve: Buciuman György 26 éves nőtlen gör. kel. vallásu cipészsegéd szászvárosi lakos, apja néh. Miklós, anyja Balsan Anna és Wolf Dorottya 22 éves hajadon gör. kel. vallásu romosz-helyi lakos, apja Albert, anyja Albu Mária.

HIREK.

— **Meghívó.** A ref. Kún-kollegium elemi iskolájának vizsgáira és évváró ünnepélyére az igen tisztelt szülőköt és érdeklődőket szeretettel meghívjuk. Vizsgák sorrendje: 1928. június 21-én d. e. 9—12-ig az I. és II. oszt. vizsgája, június 22-én d. e. 9—12-ig a III. és IV. oszt. vizsgája, június 23-án d. e. 9—12-ig az V., VI. és VII. oszt. vizsgája a díszteremben. Évváró ünnepély június 29-én d. u. 4 órai kezdettel az új kollegium rajztermében (első emelet). Műsor. 1. Prologot mond Lönhárt Klára II. o. t. 2. Énekel a III. és IV. oszt. 3. Verset mond Burgus Zsiga VII. o. t. 4. Páros jelenet. Előadja Kiss Róza és Németh Ida VII. o. t. 5. Énekel az V., VI. és VII. oszt. 6. Táncolnak Kiss Róza, Harai Mariska, Major Irén, Kiss Irén, Németh Ida és Vitéz Ida tanulók. 7. Verset mond Surányi Margit VI. o. t. 8. Énekel az V., VI. és VII. oszt. 9. Verset mond Kiss Erzsébet VI. o. t. 10. Az ezüst létra, színjáték. Előadja Vitéz Ida, Izsák József, Harai Mariska, Major Irén és Fodor Dénes. Sugó Fehér Lujza VII. o. t. 11. Verset mond Kiss Róza VII. o. t. 12. Énekel az V., VI. és VII. oszt. Szünetek alatt verset mondanak: Zudor Bálint IV. o., Kira Erzsébet V. o., Kovács Gizi VI. o., Joó József III. o., Ridwal Olga IV. o., Kiss Irén V. o., Milánik Irén V. o., Borbély Márton VI. oszt. tanulók. Jutalmak kiosztása. Önkéntes adományokat a költségek fedezésére és jutalmazási alapra köszönettel fogadjuk. A tantestület.

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** A Szászvárosi nyugdíjgyűlésület választmánya felkéri mindazon tagjait, akik 1925. év előtti nyugdíjasok de az ez év április hó 1-étől számított nyugdíjmelést nem kapták meg, ezt saját érdekükben jelentsék be a nyugdíjgyűlésület üv. alelnökénél, vagy személyesen, vagy pedig írásbelileg. Elegendő a nyugdíjkönyvecske címtábláján levő adatok bejelentése: név, (civile vagy militari) és a nyugdíjkönyvecske száma. A munka könnyebbítése érdekében ajánlatos, ha többen egy ugyanazon iv papíron gyűjtik az adatokat és küldik be Faragó Endre ur alelnöknek Szászváros. Egyesületünk vezetősége sürgősen és egyöntetűen kíván a nyugdíjmelés folyósítása érdekében eljárni. Kívánatos volna, hogy a tagtársak egymás figyelmét felhívják fentti közleményre.

— **Az állampolgársági törvény módosítása megjelent.** A Monitorul Oficial 1928. június 2-án megjelent 119. számában végre közzétett az 1924. évben a román állampolgárság megszervezésére és elvesztésére vonatkozó törvény 67. cikkének módosítása. Eszerint mindazok, akik 1918. december elsejével Erdélyben vagy a csatolt részeken illetőséggel bírtak és itt tartózkodtak, 1928. december 31-ig utólagosan bevezethetők az állampolgársági lajstromokba. Ezeket az utólagos bevezetéseket községekben az előjáróság, városokban a polgármester eszközli az igazságügyminiszter által leadott értesítés alapján. Felhívjuk mindazoknak a figyelmét, akiknek az állampolgársági ügye rendezetlen, hogy ezen utolsó terminusig, vagyis 1928. december 31-ig a lajstromokba való utólagos felvételük iránt a szükséges lépéseket tegyék meg s az erre vonatkozó kéréseikkel forduljanak a polgármesteri hivatalhoz, községekben az illető előjárósághoz.

— **Tűzoltó gyakorlatok.** A városi tűzoltó egyesület a múlt csütörtökön kezdte meg szokásos évi gyakorlatozását. A tűzoltók kéretnek a gyakorlatokon pontosan és teljes számban megjelenni.

— **Ismeretterjesztő előadások a Kaszinóban.** A Kaszinó Igazgatósága által rendezett s lapunkban már több ízben jelzett előadások a nyert engedély alapján f. hó 16-án szombaton este 9 órakor a Kaszinó nagytermében megkezdődnek. Az előadás-sorozatot Szöllösy János ur felolvasása: a „Rádió”-ról nyitja meg. Felhívjuk közönségünk figyelmét ezekre a tanulságos előadásokra.

— **Gyógyszerész kongresszus városunkban.** Vasárnap d. u. 3 órakor a hunyadmegyei gyógyszerészek városunkban tartják az évi közgyűlést, melyen Kolozsvárról és Bukarestből is számos előkelő vendég vesz részt. Ugyancsak ma érkeznek városunkba a Kolozsvári gyógyszerészeti fakultás ifjak tanárjaik vezetése alatt, a Faragó-Gross-féle gyógynövénytelepet megtekinteni.

— **A fürdőhelyekre szóló kedvezményes vasuti jegyek ügye.** A CFR. eddig minden évben ötvenszázalékos kedvezményes vasuti jegyeket adott a belföldi fürdőkre, ha az utasok menettérti jegyet váltottak. Az idén ezeket a jegyeket beszüntették, ami kellemetlen meglepetést keltett a fürdővállalatoknál, amelyek amúgy is gyenge szezonra számíthatnak. A fürdőtulajdonosok közbelépésére a közlekedésügyi minisztérium ismét visszakarta állítani az ötvenszázalékos kedvezményes jegyeket, azonban a CFR. vezérigazgatósága. autonómiájára hivatkozva, nem járult hozzá a minisztérium rendelkezéséhez, hanem csupán annyit akart megtenni, hogy a fürdőhelyekhez legközelebb eső városokig való relációban akar ötvenszázalékos kedvezményt adni. A fürdővállalatok most kíváncsian várják, hogy a minisztérium, vagy a CFR. vezérigazgatóságának álláspontja marad-e győztes ebben a kérdésben.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy esedékessé vált előfizetési díjaikat a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” címére postafordultával beküldeni sziveskedjenek.

Tisztelettel: a KIADÓHIVATAL.

— **A háboruban eltűntek sorsa.** A háboru vérzivatariban nagyon sokan eltűntek anélkül, hogy biztosan lehetett volna tudni róluk, élnek-e vagy meghaltak. Ki tudta egy-egy nagy ütközet s az utána következő ideoda vonulások között megállapítani, hogy mi lett a sorsa egy-egy katonának. A háboru befejezése után azonban egyre jobban látszott, hogy azok tulnyomó része, akiket mint eltűnteket kezelnek, halott. De ezt törvényes uton kellett bizonyítani, máskülönben a feleség új házassága s az örökösödés rendezésese megakadt. Ezért, hogy a halottak ne akadályozzák az élők ügyeinek haladását az összes országokban tetek kivételes intézkedéseket, melyek a háboru eltűntjeit rövid uton holtánnyilvánítták. Nálunk is hoztak törvényt, mely az ilyen holtánnyilváníásokat a járásbírókra bízta teljes díjmentességgel. A törvény azonban e kivételes járást csak 5 évre engedélyezte s ez f. év december 12-én lejár. Ezentul a holtánnyilváníítás ismét csak hosszas és költséges eljárás után lesz lehetséges. Akiknek tehát van hozzátartozójuk, aki a háboruban eltűnt s nincs róla semmi hír, legjobban teszi, ha minél előbb

kéri a holtánnyilváníítását, ha még nem tette volna. Ha holtá is nyilvánítanak valakit s később esetleg mégis visszakerülne, úgy az ügyét el lehet rendezni. A reménykedés a visszatérésben azonban ne tartson vissza senkit az eljárás megindításától. Felvilágosításokat adnak a járásbírók.

— **Városunk friss szenzációja.** Szászváros évek óta pangó kereskedelmi életében kellemes szenzációként hatott a Str. Regala (Vásár-utca) 12 sz. alatti ZOBEL-féle férfi- és női-divatüzlet új helyisége. Városunk kereskedelmi központjában egy régi üzlethelység alakult át, költséget nem kimélt bőkezűséggel, ragyogó, nagyvárosi üzletté. Egy négy évtizedes multra visszatekintő szorgalom és becsületes munka, a modern követelményeknek megfelelő külső díszbe öltöztette ezt a mindvégig közkedvelt divatüzletet. A ragyogó kirakatok, a tágas, világos, szépen berendezett üzlethelység, egész látványosság számba mennek; a dusan felszerelt raktár, a mindenféle igényeket kielégítő gazdag választék bizonyítja azt, hogy egy vérbeli kereskedő a tulajdonos, ki a garantált jöminőségű áruját fényes külső keretek között, de mindamelllett szolid polgári áron kínálja régi, meghitt közönségének. A KARL ZOBEL cég eddigi becsületes szorgalmas multjával megvetette alapját egy további — bizonyára eredményre vezető — fejlődésnek, melyhez a minden szép reményre jogosító első lépést, az új, szép, saját otthonából tette meg.

— **A piaci nem igazi kereskedők némi megrendszabályozását** célozza a rendőrkapitányság intézkedése, mely megtiltja a kirakodást azoknak a gyolcs-árusoknak kiknek nincsen házalási engedélyük. Ez a rendelkezés kissé különösnek látszik azok előtt, akik tudják, hogyan és mikor honosodott meg ezeknek az árusoknak a piacon kirakodása. Tudva van, hogy heti piacon kirakodni csak annak szabad, aki helyben lakik és iparigazolványa van, vagy pedig házalási engedély birtokában igazolja, hogy iparát községről községre, házról-házra járva gyakorolja. Volt idő azonban a háboru utolsó évében s a háboru követő egy néhány évben amikor a rendes kereskedők éppen nem láthatták el magukat áruval, ellenben élelmes asszonyok a nagyobb városok üzleteiből vásárolva hátukon és vasuton magukkal hoztak gyolcsneműeket, azokat a piacon árulni kezdték s működésük bizonyos közszükséget elégitett ki, amiért a hatóság szemet is hunyt a törvénytelenesre, még akkor is, mikor a rendes kereskedők már kezdtek belezökkenni a régi kerékvágásba, amit az a körülmény is támogatott, hogy a törvény ellenesen kirakodó árusok legtöbbször hadirokkant, vagy hadiözvegy volt, akik a legmesszebbmenő méltánylást igényelték. Így ha most korlátolni akarják a nem hivatásos kereskedők foglalkozását, más módon kellett volna talán hozzáfogni s nem szabálytalanságot vetve szabálytalanság elébe. Mert bizony szabálytalanság az, ha a házaló engedélytől tesz függővé a kirakodót ahelyett, hogy azt vizsgálják, valóban házaló-e az illető és községről-községre, házról-házra járva gyakorolja iparát.

— **Fürdőrend.** A helybeli kádfürdő ezentul csak minden pénteken, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt van nyitva.

— **Uj benzin rezervoár.** Freilich Ignác Szászvárosban az Országúton, az ipartestület háza előtt fekvő téren benzin rezervoárt rendez be, mely a városban áthaladó gépkocsik benzin- és olajsükségletének kielégítésére a legalkalmasabb helyen fekszik.

— Nem szükséges ezután a külföldre való utazáshoz a prefektusi vizum. Még 1926-ban adta ki a belügyminiszter 6915 sz. jendeletét, amely szerint minden román utlevél tulajdonos arra volt kötelezve, hogy mielőtt elhagyja az ország határát, utlevelét prefektusi vizummal látassa el. Ugyancsak a belügyminiszternek a múlt hó 29 ről kejt 34323 szám alatt kiadott rendelete hatálytalanítja előbbi intézkedését és felmenti a külföldre utazókat prefektusi vizum kényszere alól. Eszerint tehát most már nem szükséges a külföldre való utazáshoz az előzetes prefektusi vizum és elég az utleveleknek a külföldi konzulátusok által való vizumoztatása ahhoz, hogy az utasok zavartalanul hagyhassák el az ország határát.

Kisvárosi figurák.

A sport lady.

A szászvárosi Cytiben támasztottam 6 és 7 óra között az egyik üzlet kirakatát, ott abban a negyedben, hol egymásmellett és egymással szemben a legtöbb csukott üzlet bámul egymásra, dicsérve Vintilla bácsi kereskedelmi és gazdasági érzékét. A papírüzletben egy legujabban érkezett gramafonon próbálta ki Bözsi a Banánhéján való csuszkálásnak melódiába öntött ékes történetét s ennek a dallamára siettek fel és lefelé Szászváros szépei, igyekezve testük mozgását a Banán héjának hiánya dacárara, megfelelő rithmusba hozni. Ez a különböző testrészek különböző nagyságu kilengését eredményezte, aszerint, hogy kinek milyen volt a zenei hallása és mekkora a mozgatható testrésze. A nők természetesen egészen a nyárnak voltak vetkezve s csak arcukat védte bőven az időjárás viszontagságai ellen a puder és festék, mikről a drogeria dus raktára gondoskodik, melynek ajtaja előtt tiz nő közül csak egy térdig gyászlepelbe burkolt nő haladt el betérés nélkül. Ezt azonban nem mély fájdalommal vitte tovább, hanem mert az arcát egy, a helybeli drogériának festék állományát messze túlhaladó, nagy drogériának egész festék készlete borította már, oly mennyiségben, hogy előreláthatólag ebben az évben újabb beszerzésre nem lesz szüksége. S ekkor jött egy hölgy. A „Die Dame“-ból volt kivágva. Nem azok közül vette testének, ruhájának, mozgásának, fejtartásának mintáját, kiket az említett lap, a világ nemzetközi társadalmának különös szépségei vagy hírességei közül, fenyképben közöl, hanem azok közül a modellek közül, kik pár ceruzavonással odavetve, inkább a szemléltetett ruhák fogasai gyanánt szerepelnek csupán. Kissé lelógó fejét előre furta, hátát elegánsan meggörcsítette, térdeit előre lökte s e művelet közben igyekezett mégis biztosan lépkedve a sport lady külső képét nyújtani. Fején ellentétes színekben tobzódo saját kreációju sakk bástya ült, mely alól kinosan elrendezett fűrtöcskék kacérkodtak az esti szellővel. Nyakán egy boa éktelenkedett s pórázon mit vezethetett volna mást, mint egy u. n. farkaskutyát, mely buta komondor fejével, farkaskutya derekával és daxli lábaival nem értette meg, hogy annak a pórásznak miért kell oly rövidnek lenni, miért kell buta fejét oly magasan hordani, mikor ő nem kényes paripa s mikor oly jó volna a szomszédék dobermann mamájú, kvasz tatáju és egy foxi nyomait is öröklött lökötőjével parázs verekedést rendezni. Nem értette meg, de miután gazdájának feltűnően excentrikus ruhaalkotása után mindenki megfordult, azt hitte, hogy őt bámulják s ugyancsak hetykén kezdett ő is aprózni az angolosan kilépdő lady mellett.

A sport férfi.

Egész lényén leordított, hogy semmiköze a sporthoz. A piaci korzón ödöngött. Ha Szászvároson közlekedési rendőrség volna, feltétlen megakadna benne. Olyan szeszélyes cik-cakban vitték a lábai, hogy a szembejövők nem tudták, hogy kerüljék el a vele való összeütközés veszedelmét. Lábai ó-ba meredeztek s befelé görbülő lábfejei határozottan igazolták, hogy ludtalpu. De rövid sport nadrágot viselt és golf cipőket. Fején angol sapka és szájában angol pipa éktelenkedett. A nadrág jó bőre volt szabva, melyből a pipaszárlábak, mint harangnyelvek lógtak le a rojtozott, széles, ide-oda csapkodó cipőnyelvig. Széles angol sapkája alatt oly blazirt arcot vágott, mintha éppen egy félórával ezelőtt absolválta volna a New-York — Szászvárosi távrepülést. Életében csak egyszer akarta a várost a kishegyéről megnézni, de az aszfalt végéről látva a nagy meredekséget, lábaira nézett s maradt tovább az aszfalton.

A világhi.

Egész más valaminek született. Fején, mélyen a szemére huzva egy girardi kalap. A kalap alatt egy kékre borotvál s puderrel bőven meghintett áll következett. Alatta egy rémesen széles váll párnázódott s egész felső dereka egy sötétkék zsákba volt bevarrva. A A kabát utolsó gombja a nagy divatosságtól már alig fért el a kabát legalsó csücskére. A zsák alatt a vékony lábakat irgalmatlan széles nadrág takarta, mely harmonikásan borult a lakkbetétes fehér cipő szögletbe vágott orrára. Járás közben a nadrágszárak, mint zászlók lobogtak, állandó veszéllyel fenyegetve, hogy menés közben összezsavarodnak s az illető ficsur nem fogja tudni a lábait megkülönböztetni s hasra vágódik. Selyem zsebkendője művészien elrendezve mélyen lógott ki a külső zsebből. Tulajdonosa nem is merte helyéből kimozdítani s a korzó sarkán az orrát, kecsesen két ujjá közé fogva, üresítette ki. Ujjait a sarki plakáthoz törölte melyen egy híres tenorista jelentette be jövetelét. A világit mindenki megcsodálta. A ruháját is és senki sem tudta megmondani, hogy vajjon ki izzadta ki ennek a ruhának az árát. Aki benne volt, semmiesetre nem. Rip.

Megvételre kerestetik teljesen jókarban levő, tiszta, féregmentes ebédlő-kredenc, asztal, szék, konyha-kredenc. — Cim a könyvnyomdában.

Cenzurat de pretorul Dămian.

Nr. G. 883—1928.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul delegat judecătoresc prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 13670—1927 a judecătorei mixte Sibiu, în favorul următorului Ludvig Fronius din Sibiu, repr. prin adv. Dr. Ioan Balogh pentru încasarea creanței de 14,610 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de **16 Iunie 1928 orele 3 p. m.** la fața locului în Uroi, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară în 2 buți 600 liter de vin în valoare de 18.000 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Geoagiu, la 23 Maiu 1928.

Samoil Weinberger,
delegat judecătoresc.

Üzletáthelyezés!

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy **férfi és női divatáru - üzletemet**

f. hó 10-től a Strada Regală (Vásár-utca) 1. sz. alól a Str. Regală 12. sz. alatti saját házamba helyeztem át. A teljesen felfrissített és a legkényesebb igényeket is kielégítő áruraktáromat a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom. Tisztelettel:

KARL ZOBEL.

133 1—3

Vendéglő áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy

VENDÉGLŐMET

a Str. A. Iancu (Sétatér-utcai) helyiségből, a Str. Eminescu (Szel-utcai) Brotschi-féle házba (az adóhivatal mellé) helyeztem át, hol ugy a fedett terrazon, mint az új nagyteremben **izletes ételekkel** valamint elsőrangú **italokkal** állok nb. vendégeim rendelkezésére.

Tisztelettel: **LUPÁN J.**

131 2—3

Értesítés!

128 3—3

Van szerencsém Szászváros város és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy a

„TRANSSYLVANIA“

szálloda, étterem és kávéház bérletét junius hó 1-ével átvettem és azt jóhírű **oukrászda, bodega és kényelmes terrasszal** kibővitve a n. é. közönség rendelkezésére bocsájtom.

Elvállalok napi és havi abonenseket ugy benti étkezésre, mint házhoz hordva, társasvacsorákat, menyegzőket stb.

Kitűnő fajborok! Pontos kiszolgálás!

Állandó katona- és cigányzene-hangverseny!

Szives pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel:

özv. Mirowitz Ignácné.